Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/744

1.4.2026

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2026/744

z 31. marca 2026

o dočasnom mimoriadnom opatrení krízovej destilácie na riešenie narušenia trhu v sektore vinohradníctva a vinárstva vo Francúzsku v hospodárskom roku 2025/2026

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a najmä na jeho článok 219 ods. 1 v spojení s jeho článkom 228,

keďže:

(1) S cieľom zabrániť narušeniu trhu s vínom v Únii v hospodárskom roku 2023/2024 Komisia prijala delegované nariadenie (EÚ) 2023/1225 ([2]) vrátane výnimočnej krízovej destilácie v niektorých členských štátoch. Cieľom tohto opatrenia bolo znížiť nadmerné zásoby vína v niektorých vinohradníckych regiónoch Únie, ktoré sa týkali najmä červených a ružových vín v dôsledku kumulovaného vplyvu rôznych kríz z predchádzajúcich rokov, ako aj všeobecného trendu znižovania spotreby vína v Únii a vyvážaných objemov v súvislosti s vysokou infláciou pre spotrebiteľov a vysokými nákladmi vinárov.

(2) V dôsledku tohto opatrenia sa z trhu stiahlo viac ako 3,5 milióna hektolitrov červených a ružových vín v šiestich producentských členských štátoch (Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Maďarsko a Portugalsko), pričom 77 % objemu stiahnutého z trhu predstavovali francúzske vína. Zatiaľ čo výroba v Únii, ktorá bola v rokoch 2023, 2024 a 2025 nižšia ako strednodobý priemer, prispela k lepšej rovnováhe medzi ponukou a dopytom na úrovni Únie, francúzsky trh naďalej čelil značnému tlaku, najmä v segmentoch trhu s červenými a ružovými vínami vo všetkých kategóriách tichých vín, či už so zemepisným označením, alebo bez neho.

(3) V tomto trhovom segmente ceny vo Francúzsku naďalej klesali napriek tomu, že úroveň zásob červených a ružových vín k 31. júlu 2025 dosahovala objem 20 miliónov hektolitrov (o 5,6 % menej než priemer za predchádzajúcich päť rokov) a výroba v roku 2025 bola len o 2,7 % vyššia ako v roku 2024, ktorý sa vyznačoval nízkou úrovňou výroby, a bola o 16 % nižšia ako strednodobý priemer. Podľa údajov oznámených francúzskymi orgánmi je priemerná cena transakcií s francúzskymi červenými a ružovými vínami v inom ako spotrebiteľskom balení počas prvých piatich mesiacov aktuálneho hospodárskeho roka o 19,6 % nižšia ako priemerné ceny za predchádzajúcich päť rokov. K tejto situácii došlo napriek destilačným opatreniam vykonaným v rokoch 2023 a 2024 a vyklčovaniu 35 000 hektárov vinohradov v tom istom období, ktoré bolo financované zo štátnej pomoci.

(4) Klesajúci trend cien francúzskych červených a ružových vín je výsledkom spomalenia domácej spotreby spolu s pokračujúcim poklesom vývozu v posledných rokoch. Predaj červených a ružových vín na maloobchodnej úrovni sa v období od januára do novembra 2025 znížil o 8 % v porovnaní s priemerom za predchádzajúce tri roky za rovnaké obdobie. Medzitým sa celkový vývoz červených a ružových vín z Francúzska od dočasného zotavenia v roku 2021 z predchádzajúceho kolapsu z dôvodu pandémie každoročne znižuje. Objem francúzskeho vývozu červených a ružových vín sa v roku 2025 znížil o 5,2 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom a o 12 % v porovnaní so štvorročným priemerom.

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1225 z 22. júna 2023 o dočasných výnimočných opatreniach, ktoré sa odchyľujú od určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktoré sú zamerané na riešenie narušenia trhu v sektore vinohradníctva a vinárstva v určitých členských štátoch a ktoré sa odchyľujú od delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1149 (Ú. v. EÚ L 160, 26.6.2023, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1225/oj).

(5) Tieto trendy znižovania domácej spotreby a vývozu neboli vyvážené zodpovedajúcim poklesom výroby v posledných dvoch úrodách, pričom sa očakáva, že zásoby sa na konci súčasného hospodárskeho roka opäť zvýšia. Hromadenie zásob vyvíja na francúzskom trhu s vínom značný tlak na ceny. Ak sa urýchlene neprijmú žiadne opatrenia, očakáva sa, že sa situácia na domácom trhu ešte viac zhorší. Hrozí, že súčasný tlak na francúzskych trhoch s červeným a ružovým vínom ovplyvní aj iné členské štáty, ktoré si konkurujú na tých istých trhoch v Únii aj mimo nej.

(6) Odstránenie časti objemu zásob z francúzskeho trhu s vínom v najväčšmi postihnutých segmentoch trhu s červenými a ružovými vínami Francúzsku pomôže riešiť nerovnováhu na trhu a zabrániť tomu, aby sa súčasné narušenia trhu premenili na vážnejšiu alebo dlhodobejšiu krízu a aby sa rozšírili na trhy s vínom v iných členských štátoch. Vzhľadom na súčasnú situáciu na trhu sa nadmerný objem zásob červených a ružových vín vo Francúzsku odhaduje na približne 1,2 milióna hektolitrov. Odstránenie tohto objemu by umožnilo obnoviť určitú trhovú rovnováhu za hospodársky rok 2025/2026 a uvoľniť tlak na trhové ceny. Keďže kríza v týchto segmentoch trhu s červenými a ružovými vínami je štrukturálna, Francúzsko už zároveň oznámilo pokračovanie programov klčovania financovaných z vnútroštátnych zdrojov. Tieto programy sú samostatnými opatreniami, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje.

(7) S cieľom uvoľniť tlak na trh a zároveň zabrániť akémukoľvek riziku nadmernej kompenzácie sa Francúzsko domnieva, že úroveň kompenzácie vo výške 33 EUR na hektoliter by umožnila odstrániť vína, ktoré sú menej prispôsobené súčasným trendom na trhu. To je približne 50 % cenovej úrovne zaznamenanej v prípade transakcií s vínom v inom ako spotrebiteľskom balení počas hospodárskeho roka 2025/2026 v prípade červených a ružových vín bez zemepisného označenia, ale umožnilo by to aj odstrániť z trhu určité zásoby rôznych kategórií vína, ktoré v súčasnom trhovom kontexte nenachádzajú odbyt.

(8) Francúzsko vyhlásilo, že nie je schopné stiahnuť z trhu objem vína, ktorý presahuje vnútroštátne platby podľa článku 216 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, keďže má v úmysle prideliť všetky vnútroštátne platby, ktoré sú k dispozícii, na vyklčovanie vinohradov. Akékoľvek iné opatrenia dostupné podľa uvedeného nariadenia sa zdajú nedostatočné alebo nevhodné na riešenie súčasnej nerovnováhy na francúzskom trhu s červenými a ružovými vínami. Preto je náležité využiť poľnohospodársku rezervu a realizovať vo Francúzsku cielenú krízovú destiláciu.

(9) S cieľom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže by využívanie získaného liehu nemalo byť povolené v potravinárskom a nápojovom priemysle a malo by sa obmedziť na priemyselné účely vrátane dezinfekcie a liekov a na energetické účely. Aby sa po zavedení tohto výnimočného opatrenia predišlo akémukoľvek jeho zneužitiu alebo nadmernej kompenzácii, opatrenie sa zameria výlučne na červené a ružové vína s veľkou nerovnováhou na trhu a kompenzáciu, ktorá sa má poskytnúť, obmedzí na úroveň omnoho nižšiu ako príslušné trhové ceny v poslednom období. Aj keď sa opatrenie bude vzťahovať na rôzne kategórie vín s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením, ako aj bez takýchto zemepisných označení, tá istá kríza v oblasti dopytu má vplyv na všetky tieto kategórie vín s nadmernými zásobami vín, ktoré si nenájdu miesto na trhu. Francúzske orgány preto navrhli rovnakú výšku kompenzácie pre všetky kategórie.

(10) Francúzsko by malo Komisii oznámiť podrobné informácie o vykonávaní tohto nariadenia, aby Únia mohla monitorovať účinnosť ním zavedeného opatrenia.

(11) Súčasná situácia na trhu vo Francúzsku si vyžaduje rýchlu intervenciu s okamžitým účinkom na trh, aby sa zabránilo rozšíreniu narušenia do nasledujúceho hospodárskeho roka. Únia by preto mala financovať výdavky, ktoré Francúzsku vzniknú pri vykonávaní opatrenia ustanoveného v tomto nariadení, len ak sa tieto výdavky uskutočnia do 31. decembra 2026.

(12) Okrem toho by sa malo zabezpečiť včasné monitorovanie rozpočtu, ako aj aktualizované následné opatrenia a efektívne využívanie poľnohospodárskej rezervy, čím sa maximalizuje jej dostupnosť a zvýši sa schopnosť rýchlo reagovať na vznikajúce krízy. Preto je vhodné stanoviť dátum oprávnenosti pre členský štát na vyplatenie podpory na toto výnimočné opatrenie prijímateľom. Všetky platby uskutočnené po dátume oprávnenosti by sa mali považovať za neoprávnené na financovanie zo strany Únie.

(13) Únia by preto mala financovať výdavky vzniknuté v rámci tohto výnimočného opatrenia len vtedy, ak sa takéto výdavky a súvisiace platby prijímateľom uhradia do 31. decembra 2026.

(14) Žiadne platby uskutočnené po 31. decembri 2026 sa za žiadnych okolností nemajú považovať za oprávnené, a preto sa článok 5 ods. 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/127 ([3]), ktorým sa stanovuje pomerné zníženie mesačných platieb uskutočnených po stanovenom termíne, nemá neuplatňovať.

(15) Na ochranu finančných záujmov Únie majú príslušné vnútroštátne orgány členského štátu, ktorý uplatňuje výnimočné opatrenie krízovej destilácie, vykonávať kontroly s cieľom overiť dodržiavanie podmienok a požiadaviek stanovených v tomto nariadení.

(16) Zo závažných naliehavých dôvodov vzhľadom na pretrvávajúce narušenie trhu, ako aj na krátkosť času, ktorý má Francúzsko k dispozícii na začatie vykonávania opatrenia uvedeného v tomto nariadení pred nadchádzajúcim zberom v septembri 2026, treba prijať okamžité opatrenia a čo najskôr stiahnuť prebytok ponuky z trhu. V opačnom prípade by sa situácia na trhu ďalej zhoršovala a súčasná nerovnováha by sa preniesla do budúceho hospodárskeho roka, čo by mohlo vo Francúzsku spôsobiť dlhotrvajúcu krízu a tá by mohla ovplyvniť aj trhy s vínom v iných členských štátoch. Odkladanie opatrení by preto mohlo viesť k zníženiu ich účinnosti pri stabilizácii francúzskeho trhu s vínom.

(17) Vzhľadom na uvedené vážne a naliehavé dôvody by sa toto nariadenie malo prijať v rámci postupu pre naliehavé prípady stanoveného v článku 228 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(18) Vzhľadom na nevyhnutnosť prijať okamžité opatrenia by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Finančné prostriedky EÚ a vnútroštátne platby

1. Na podporu dočasného výnimočného opatrenia krízovej destilácie stanoveného v článku 2 za podmienok stanovených v tomto nariadení má Francúzsko k dispozícii finančnú podporu Únie v celkovej výške 40 000 000 EUR.

2. Finančná podpora uvedená v odseku 1 sa prideľuje na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií a dbá sa pri tom, aby výsledné platby nespôsobili žiadne narušenie trhu ani hospodárskej súťaže.

3. Na výdavky Francúzska uvedené v odseku 1 v súvislosti s platbami na opatrenia uvedenými v článku 2 môže Únia poskytnúť finančnú podporu iba za predpokladu, že sa tieto platby vykonajú do 31. decembra 2026.

Článok 2

Dočasná krízová destilácia vína

1. Podpora sa môže poskytnúť na destiláciu červených a ružových vín vyrobených na kontinentálnom území Francúzska.

2. Aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže, lieh získaný z podporovanej destilácie uvedenej v odseku 1 sa použije výlučne na priemyselné účely vrátane dezinfekcie a liekov alebo na energetické účely.

([3]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/127 zo 7. decembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 o pravidlá platné pre platobné agentúry a iné orgány, finančné riadenie, schvaľovanie účtov, zábezpeky a používanie eura (Ú. v. EÚ L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

3. Prijímateľmi podpory uvedenej v odseku 1 sú vinárske podniky vyrábajúce alebo uvádzajúce na trh vinárske výrobky uvedené v časti II prílohy VII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013, organizácie výrobcov vína, vinárske družstvá, združenia dvoch alebo viacerých výrobcov alebo liehovary destilujúce vinárske výrobky.

4. Oprávnené na podporu sú iba náklady na dodanie vína liehovarom a na destiláciu tohto vína. Podporu nemožno uplatniť na daň z pridanej hodnoty. Víno, ktoré sa má destilovať v rámci tohto opatrenia, musí spĺňať požiadavky na uvádzanie na trh v Únii.

5. Francúzsko môže stanoviť prioritné kritériá pre prijímateľov tohto opatrenia. Takéto prioritné kritériá musia byť objektívne a nediskriminačné.

6. Francúzsko môže poskytnúť prijímateľom podpory zálohu až do výšky 80 % podpory na predmetný úkon krízovej destilácie, na ktorý sa vzťahuje prijatá žiadosť o podporu podľa tohto článku, za predpokladu, že príjemca zložil v prospech členského štátu bankovú záruku alebo rovnocennú zábezpeku, ktorá sa rovná aspoň výške tejto zálohy. Predmetný úkon je oprávnený na podporu len v prípade, že sa posledná platba podpory vykoná do dátumu uvedeného v článku 1 ods. 3.

7. Francúzsko stanoví pravidlá postupu podávania žiadostí o podporu podľa odseku 1 a pravidlá kontroly opatrenia, ktoré musia zahŕňať pravidlá týkajúce sa:

a) fyzických alebo právnických osôb, ktoré môžu podávať žiadosti;

b) podávania a výberu žiadostí, pričom pravidlá musia zahŕňať aspoň lehoty na podanie žiadostí, na preskúmanie vhodnosti každej navrhovanej činnosti a na oznámenie výsledkov výberového konania hospodárskym subjektom;

c) overenia súladu s ustanoveniami o oprávnených výrobkoch a nákladoch uvedených v odseku 4 a s prioritnými kritériami, ak sa prioritné kritériá uplatňujú;

d) výberu žiadostí, pričom pravidlá musia zahŕňať aspoň váhu pripísanú každému prioritnému kritériu, ak sa prioritné kritériá uplatňujú;

e) úpravy vyplácania preddavkov a skladania zábezpeky;

f) monitorovania a kontroly destilačných činností, oprávnenosti destilovaných vín a použitia vyrobeného liehu.

8. Francúzsko stanoví výšku podpory pre prijímateľov na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií, na regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni. Výška podpory nesmie presiahnuť 33 EUR na hektoliter.

Článok 3

Oznámenia a kontroly

1. Francúzsko do 31. januára 2027 oznámi Komisii tieto skutočnosti:

a) množstvá vína stiahnuté z trhu pre každý región a typ oprávneného vína, rozčlenené podľa farby a informácie, či sa na víno vzťahuje alebo nevzťahuje chránené označenie pôvodu alebo chránené zemepisné označenie;

b) objem liehu vyrobeného z dodaného vína destilovaného v súlade s týmto nariadením;

c) finančnú podporu Únie poskytnutú v súlade s článkom 1 ods. 1.

2. Oznámenie Komisii uvedené v tomto článku sa podáva v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2017/1183 ([4]).

([4]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1183 z 20. apríla 2017 o doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 s ohľadom na poskytovanie informácií a predkladanie dokumentov Komisii (Ú. v. EÚ L 171, 4.7.2017, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).

3. V súvislosti s výnimočnou krízovou destiláciou stanovenou v tomto nariadení vykonávajú príslušné francúzske orgány administratívne kontroly a kontroly na mieste v súlade s článkami 59 a 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 ([5]) s cieľom overiť oprávnenosť vín a dodržiavanie všetkých uplatniteľných podmienok a požiadaviek na vykonávanie operácií krízovej destilácie.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 31. marca 2026

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).